

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1920 kl. 1 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om
införande av proportionellt valsätt vid val till och inom
kyrkofullmäktige i Göteborg.*

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Johansson i Kälkebo,* Thulin,* Ljunggren, von Geijer, Oscar E. Larsson, Modig, von Hofsten, Stendahl, Larsén, Almkvist,* Jansson i Edsbäcken, Zander, Henrikson, Hansson i Gårda, Kahlström,* Nilsson i Antnäs, Runefors, Andersson i Igelboda, Forssell* och Eliasson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt till konstitutionsutskottet hänvisad motion nr 93 hava herrar Hedvall, Sjöström och Björck hemställt, »att riksdagen måtte besluta, att vid val till och inom kyrkofullmäktige i Göteborg proportionellt valsätt måtte införas».

Till stöd för sitt yrkande hava motionärerna anfört, bland annat, följande:

»Vid 1918 års urtima riksdag hemställde tredje särskilda utskottet i sitt utlåtande nr 1, punkten 2, att riksdagen i anledning av motionen nr I: 18 av herr K. J. Ekman måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och i vad mån representativt system må kunna införas jämväl i den kyrkliga kommunen, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredning kan föranleda.

Denna hemställan bifölls av riksdagen.

Emellertid finnes, genom kungl. förordningen den 5 maj 1882 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg, sådant representativt system till riksdagens protokoll 1920. 5 saml. 5 häft. (Nr 5.)

tivt system redan infört i Göteborg, ett förhållande, som vid det proportionella valsättets genomförande icke synes hava beaktats. Valen till dessa institutioner ske nämligen alltjämt enligt majoritetsprincipen.

På grund av kyrkofullmäktiges stora ekonomiska befogenhet äro dessa val av synnerligt stor betydelse för Göteborgs invånare».

Motionärerna hava därjämte hemställt, att, vid bifall till motionen, vederbörande utskott måtte vidtaga de ändringar i respektive författningar, som kunde anses erforderliga.

*Utskottets
yttrande.*

Vid den av Kungl. Maj:t och urtima riksdagen år 1918 beslutade reformen av de kommunala valen infördes, bland annat, den ändringen i 1862 års förordning om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, att valen av ledamöter och suppleanter i kyrkoråd och skolråd skulle, på därom framställd begäran, ske proportionellt. Vad Göteborgs stad beträffar medför detta, att endast vissa val inom stadens primära kyrkliga kommuner, kyrkoförsamlingarna, kunna ske proportionellt, medan de gemensamma och överordnade kyrkliga myndigheterna, kyrkofullmäktige och den av dessa utsedda kyrkonämnden, alltjämt enligt 1882 års författning tillsätts medelst majoritetsval. Utskottet finner, i likhet med motionärerna, detta, i betraktande av de stora befogenheter ej minst med avseende å ekonomiska angelägenheter, som tillagts kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg, vara ett missförhållande, som även ur enhetlighetens synpunkt bör rättas.

Utskottet anser det emellertid ej tillrådligt att lösa frågan om reformering i berörda avseende av förordningen om kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg isolerat för sig. Såsom även motionärerna framhållit, pågår nämligen för närvarande utredning om införande av representativt system i den kyrkliga kommunen i allmänhet. Med hänsyn härtill, och då jämväl de kyrkliga förhållandena i Göteborg torde komma att inbegripas i berörda utredning, finner utskottet frågan om införande av proportionellt valsätt till och inom kyrkofullmäktige i Göteborg lämpligast böra upptagas i samband med övriga utredningen berörande spörsmål. Detta synes utskottet så mycket mer önskvärt som tilläventyrs också andra bestämmelser i kungl. förordningen om kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg, än de om valsättet, numera torde tarva en omarbetning.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion, ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes

Kungl. Maj:t i samband med pågående utredning rörande införande av representativt system i den kyrkliga kommunen jämväl upptaga frågan om införande av proportionellt val till och inom kyrkofullmäktige i Göteborg samt till riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Stockholm den 5 mars 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.
